

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Munere Concionandi, Exhortandi, Catechizandi - Continens non tantùm praecepta ad artem concionandi discendam accomodata, sed etiam Ideas & Conceptus practicos pro Concionibus in Festis B. V. & SS. Dedicacionis, Patrociniij, Novi Anni, Paschatis, Parasceves; item in Primitiis Sacerdotum,

...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Fons IX. Ex ætate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48347](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48347)

comparari potest. Et 1. dici, quòd, ut S. Gregorius lib. 6. Epist. 26. ait, sit naviganti similis, qui undique à fluctibus hujus calamitosæ vitæ deprimitur ac impetitur. 2. Quòd Telsonium, ubi omnes vectigal pendere debemus, sit sepulchrũ, ibi enim omnes implere debemus, quòd S. Paulus Heb. 9. dixit: *Statutum est omnibus semel mori, & post hoc iudicium.* 3. Quòd post hoc debitum solutum tandem facultas exscendendi ad portum concedatur. Quare excitentur Auditores, ut quoniam fortè adhuc Pars aliqua deest vectigalis persolvendi, ipsum in eodem persolvendo juvare contentur, ut citius ad portum appellere possit. vide Fab. con. fun. 6. 2.

VIII. Ex occasione thematis: *Ingredieris in abundantia in sepulchrum. Sicut inferitur acervus Triticæ in tempore suo.* Job. 5. comparari potest sepulchrum Horreo, & 1. dici. Quòd sicut triticum & palea simul in Horreum portantur, ita & iusti cum injustis in sepulchrum. 2. Quòd triturentur à morte, quæ, sicut Job. 18. dicitur, *Calcet super illos, quasi Rex inservitus.* 3. Quòd excutiantur, & ventilentur à DEO, cuius *ventilabrum est in manu sua, & permundabit aream suam, & congregabit Triticum suum in horreum, paleas autem comburet igne inextinguibili.* Math. 3. Excitentur proin Auditores, ut & ipsi ventilabrum in manus sumant, & paleas, si quæ adhuc Defuncto conjunctæ sunt, excutere suis operibus studeant.

FONS IX.

Ex ætate.

Hic Fons, si nullus copiosissimam affert materiam pro Exhortationibus, utpote, qui totidem particulares rivoli quor genera ætatis continet.

PRO INFANTE.

Itaque I. Ex occasione Thematis: *videte: Ne unum consemnatis ex his pusillis.* Math. 18. Dicendum, quòd olim Thraces & Frausvicini habuerint consuetudinem plorandi in Nativitate Infantis, & gaudendi in morte illius. Hanc autem multò magis in morte Catholicorum & Baptizatorum observandam esse, atque adeò ob tres causas gaudendum. 1. Quia certò Regnum cælorũ possident; si ergo gauderent pa-

rentes & cognati, si fortè Rex Hispaniæ aut Galliæ Titium
 natum ad se vocasset, atque in Successorem Regni destinâs-
 set, etiam si illum nunquam ampliùs viderent; quantò magis
 gaudere deberent, si eum à supremo Imperatore DEO voca-
 tum, & Regem cæli constitutum esse credant? 2. Quia
 DEUS ipse & Sancti, tum Angeli, tum alii Cælites gaudent
 summè de morte talis Infantis, quatenus numerum Sancto-
 rum DEUM laudantium auctum advertunt. An non ergo
 his potiùs, quàm imperfectis Hominibus de morte tristita-
 tibus conformare nos decet? 3. Quia DEUS magis illum
 diligit, quàm Parentes, magisque Patris nomen meretur, ut
 qui corpus & animam illi dederit; cum ergo haud dubiè ideò
 mori tam maturè illum permisit, quia magis ad suam Glo-
 riam, & ipsius Infantis bonum hanc mortem conducere ad-
 verit, cur non & Parentes approbent hoc decretum, Filioque
 magis bonum gratulentur, & gaudeant? vid. Pist. *In dem
 Allgemeinen Klaghaus* con. 1.

I. Ex occasione Thematis: *Placita erat DEO anima
 illius; propter hoc properavit educere illum de medio iniquita-
 tum.* Sap. 4. Afferri possunt causæ, cur DEUS Infantes im-
 matura morte eripiat, quorum tres sunt potissimæ. 1. Pro-
 pter bonum Infantis ut eum à gravioribus malis eriperet. Hanc
 rationem Salomon Sap. cap. 4. indicavit, dum ait; *Placens
 DEO factus est dilectus, & vivens inter Peccatores translatus
 est; Raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius, aut ne fictio
 deciperet animam illius.* Sic Rebecca Jacobum mittebat aliò, ne
 eum per insidias Esau amitteret. Gen. 47. & Josaba filia Regis
 Joram furabatur Joam Filium Ochoziæ, & occultabat, ne ab
 Athalia occideretur. 4. Reg. 11. 2. Propter bonum paren-
 tum; partim ut castigati propter peccata sua, quæ sæpè ex oc-
 casione Filiorum committunt, deinceps ab ijs desistant, sicut
 Davidem castigavit ereptione Filij ex Adulterio nati. 2. Reg.
 12. Et Valentem Imperatorem morte filij, quia ad eum Hæ-
 reticos vocaverat; partim ne amore nimio Liberorum ab a-
 more DEI & salutis propriæ cura avocentur. Quam rationem
 S. Chrysof. verbis his insinuat hom. 6. in Epist. ad Theff. *Quo-
 modo non putas DEVM irritari? Nam ob id ipsum plerumque
 Filios auferri, ne ad illum modum illis alligata sis, ut spem tuam
 ab eo auferas; amulator enim est DEVS, & vult à nobis omni-*
 um m.

um maximè diligi, idque ea ratione, quòd nos admodum vehementer amat. Propterea & DEVS illum tibi abstulit. Sic Mariti mortem interpretata est S. Melania, quæ eo mortuo gratias DEO egit, & dixit: *Iam expeditius servitura sum tibi, Domine, quia tanto me onere liberasti*, ut S. Hieronymus testatur Apoc. 25. 3. Propter bonum aliorum hominum; ut discant mortem timere; Si enim in viridi hæc faciunt, in arido quid fiet? Sic Filij David videntes Amanem à Fratre Absolone occisum, omnes conscenderunt mulos suos, & ad Patrem fugerunt; sic & pulli Gallinacei videntes unum ab accipitric abreptum, sub matris alas confugiunt. vide Pistor. conc. 1. & Fab. conc. fu. 32. n. 3. 4. & 5.

III. Ex occasione Thematis: *Melior est dies mortis die Nativitatis*. Eccl. 7. ostendi potest, quàm bene actum sit cum Infante mortuo ob duplicem causam: Propter terminum, à quo discessit, scilicet à mundo, qui est miseriarum vallis & lachrymarum. Hinc & Plautus dicere solitus: *Quem Dij diligunt, Adolescens moritur*. Et Sylenus à Rege Mida interrogatus, quæ maxima esset Hominis felicitas? respondit, nunquam natum esse, vel citò mori. Hinc & Job. 3. & Jeremias cap. 20. maledixerunt diem, in qua nati sunt. 2. Propter terminum ad quem, scilicet propter Beatitudinis possessionem, quam nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit; de qua nunc Infans securus est, nec unquam redire cupit. Cur ergo & non parentes gaudeant, ibidem ipsum appulisse, quo ipsi venire tantopere desiderant?

IV. Ex occasione Thematis: *Descendam ad Filium meum lugens in infernum*. Gen. 37. Dici potest 1. evenisse videri Patri hujus Infantis, quod Jacobo olim contigit, dum ille multò veriùs, quam iste dicere potest: *Fera pessima comedit eum, bestia devoravit Ioseph* (id est, mors repentina, quæ Filium sustulit.) *Descendam itaque lugens ad eum in Infernum*. ostendatur subinde lugendi causa ex qualitatibus Infantis. V. G. pulchritudine, amabilitate, integritate &c. 2. Consolari poterit Parentem dicendo venturum olim tempus, ut Filium suum perinde ac Jacob suum Iosephum recipiat, dicatque: *Sufficit mihi, si adhuc Filius meus vivit, vadam & videbo eum*. Gen. 45. Habeat proin patientiam, donec optatum tempus adveniat.

V. Ex occasione Thematis: *Nunquid potero revocare eum amplius? Ego vadam magis ad eum: Ille verò non revertetur ad me.* 2. Reg. 12. ostendi potest, quomodo se Parentes gerere debeant in Liberorum morte. Et 1. quidem, quòd cogitare debeant, quòd sæpe Liberi propter ipsorum peccata in matrimonio commissa puniantur, sicut Filium David propter Adulterium cum Bersabæa commissum punivit. 2. Quòd possint meritò dolorem concipere ob Liberorum periculum, quia juxta commune proverbium: *Kinder kònnen von Hergeu / vnd gehen wider zu Hergeu.* Atque adeò DEUM pro salute eorum deprecari, sicut David deprecatus est pro parvulo, & jejnavit, & super terram jacuit. 3. Quòd, si mortuus est filius, non debeant immodicè lugere, sed divinæ ordinationi & voluntati se submittere, sperantes, quòd aliquando sine ad ipsum venturi. Sic David post mortem Filii totus & unctus est, ingressus est domum DEI, adoravit, venit in domum suam, petijt panem, consolatus est uxorem suam, & prudenter respondit mirantibus: *Nunc quia mortuus est, cur ieiunem?*

VI. Ex occasione Thematis: *Exaudivit Dominus vocem Elia, & reversa est anima Pueri in eum, & revixit.* 3. Reg. 17. ostendi potest, quòd idem ferè Parentibus defuncti Infantis contingat, quòd scilicet gravissimè sentiant Filij mortem, & quodammodo quærantur ad DEUM: *Quid mihi & tibi, ò DEUS, Nunquid ingressus es ad me, ut renumerarentur iniquitates meæ, & interficeres Filium meum?* 2. Quòd Christus post mortem in lectulo seu sepulchro eum posuerit, ibique trina vice expanderit se super Puerum, quatenus ei assimilatus est, in utero per conceptionem, in vita per natiuitatem, in morte per resurrectionem. 3. Quòd Anima hujus Infantis suo tempore reversura sit ad corpus, ipsèque à Christo restituendus sit matri suæ, dicendumque: *En vivit Filius.*

PRO ADOLESCENTE.

VII. Ex occasione Thematis: *Raptus est, ne malitia mutaret intellectum eius.* Sap. 3. Vel: *Placens DEO factus est dilectus, & vivens inter peccatores translatus est:* ibidem dici potest, quòd Infanti huic acciderit verè, quòd Ganymedi olim

lim contigisse falsò & fictitiè fabulæ narrant. Potest ergo comparari Felicitas Adolescentis hujus cum Ganymede ex triplici capite. 1. *Ex dignitate raptus*; cum hic raptus sit à DEO vero & summo Domino, ille à falso. *Ex finis præstantia*; propter quem raptus est, non ut ministret, sed regnet; Non ut pocula & epulas alteri porrigat, sed ipse fruatur, & gustet; Non ut vultu suo DEUM recreet, sed ipse DEI aspectu summè delectetur. 3. *Ex loci, ad quem raptus est, amantate & pulchritudine*; De quo dixit David Ps. 83. *Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum, concupiscis & despicis anima mea in atria Domini*: unde inferendum, si olim Ganymedes beatus reputatus est ob talem raptum, & nemo non illi sortem suam, licet ficticiam gratulatus est; quanto magis conveniat tristitiam moderari ob raptum defuncti Adolescentis, suamque illi verissimam & summam felicitatem gratulari?

VIII. *Ex occasione Thematis: Doleo super te, Erato mi, Ionatha, Decore nimis & amabilis super amorem mulieris, sicut mater unicum amat Filium, sic ego te diligebam.* 2. Reg. 11. ostendi potest: Quòd justus dolor concipiatur ex Defuncti morte. Eò quòd decorus nimis & amabilis fuerit propter varias dotes & qualitates: v. g. Ingenium, Formam, corpora Indolem, profectum in scientiis, & virtutibus, quales oportet breviter commemorare. 2. Dicitur potest hoc ipso, quòd tam amabilis fuerit, maturè subtrahendum fuisse; ne corrupteretur, sicut bonus Paterfamilias maturos fructus decerpit, ne computrescant: Pater videns Filium in periculo versari inter ceteras Nationes, mox revocat in patriam: Hortulanus flores teneros & delicatos in cella recondit, ne frigore perimantur. Itaque magis gaudendum, quàm tristandum.

IX. *Ex occasione Thematis: Ecce efferebatur Filius nicus matris sua.* Luc. 7. ostendendum varios assignari Portatores, qui Adolescentes ad sepulchrum deportent, bonos scilicet & malos. Et 1. quidem pro malis plerumque assignari hos quatuor Inobedientiam, luxuriam, Gulam, Temeritatem, de quibus videri potest Fab. Dom. 15. Pente. con. 3. Quos tamen in defuncto Adolescente non repertos fuisse probetur. 2. Pro bonis assignari voluntatem seu Gloriam Dei

merita Adolescentis, commodum Parentum, utilitatem in alios tum senes, tum præcipuè Adolescentes ex tali morte redunantem, quæ proin causæ breviter ostendantur.

X. Ex occasione Thematis: *Et dedit illum matri suæ* ostendi potest, quantum solatium capere debeat Mater Adolescentis; aliique cognati ex eo, quòd sperare & ipsi possint, quòd Christus iterum daturus sit hunc Adolescentem, non iam mortalem, ut illi matri dedit, sed immortalem; non variis miseriis subiectum, sed innumeris delitiis affluentem; non periculis salutis expositum, sed de felicitatis suæ perenni duritate securum. Quàm merito proinde dicatur matri: *Noli flere; & illud S. Pauli Thess. 4. Nolumus ignorare vos, Fratres, de dormientibus, ut non contristemini sicut ceteri, qui spem non habent.*

XI. Ex occasione Thematis: *Mortuusque est Aran ante patrem suum, in terra Nativitatis suæ in Vr Chaldaorum, Gen. 2.* Possunt tres saluberrimæ Doctrinæ afferri. 1. Quòd iste Aran pius fuerit, qui ante Patrem mortuus est, & hoc S. Scriptura tam signanter notat, ut in huetet mortem nemini parere, juxta notum illud: *Mors servat legem, tollit cum paupere Regem. Nullus eum emollit, Intvenem unà cum sene tollit; Contra vim mortis non est medicamen in hortis. Wann Gott will / ist unser Zill* 2. Quòd specialiter etiam S. Scriptura commemoret, cum in Patria esse mortuum inter suos, ut hoc pro speciali beneficio agnoscendum esse indicaret. Hinc DEUS Jer. 22. *Minatus est tanquam gravem panam: Et mitatum te, & matrem tuam, qua genuit te, in terram alienam, in qua nati non estis, ibique moriemini.* Certè magna est consolatio à suis oculos claudi. 3. Quòd mortuus sit in Vr Chaldaorum, id est, in gratia & charitate (nam Vr ignem significat) & ideo beatus juxta illud: *Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Apoc. 14. Wohl sterben / ist nicht verderben. Der gute Todt / hilfft auß der Noth. Andere Zeit / andere Freud.*

XII. Ex occasione Thematis: *Consummatus in brevi explevit tempora multa.* Sap. 4. Dici potest, sicuti fructus alij citius maturefcunt, atque adeò citius decerpi debent, ita & Hominiibus idem evenire. Talem autem Fructum fuisse defunctum Adolescentem, utpote quem maturum cælo fuisse colligi potest ex tribus indiciis, ex quibus pomorum & aliorum

runt

rum fructuum maturitatem colligere plerumque solemus.
 1. *Ex colore*: Per quem Modestia externa intelligitur, quæ qualis fuerit in hoc Adolescente, per partes ostendatur. 1. *Ex odore*: per quem bonum Exemplum intelligitur, quod tam sui similibus, quàm aliis, & præcipuè parentibus dedit, clam studuit proficere ætate, sapientiâ, & gratiâ, ita ut jure de eo dicere posset Parens cum Isaac Gen. 27. Ecce odor. Filij mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus. 3. *Ex sapore*, sicut quem intelligi potest vitæ innocentia, quia nil puerile, aut non satis excoctum, id est, passionum inordinatarum habebat.

PRO PUELLA VEL VIRIGNE:

XIII. Ex occasione Thematis: *Respondi vos uni Viri Virginem castam exhibere Christo.* 2. Cor. 2. ostendi potest non habere parentes causam plorandi, cum Filia Sponsopotatissimo, scilicet Sponso cœlesti seu Christo desponsata, & jam in thalamum introducta sit, ut piè credere fas est. Describatur qualis sit Sponsus per conditiones in Sponsorumque requiri solitas à Sponsa, videlicet 1. Ut sit pulcher. 2. Ut dives. 3. Ut nobilis. 4. Ut sapiens. 5. Ut sanus. 6. Ut amabilis & mansuetus. Quæ omnia in Christo facile erit ostendere. Claudatur Exhortatio illis verbis: Apoc. 19. *Gaudeamus, & exulemus, & demus gloriam ei, quia venerunt Nuptia, & uxor eius preparavit se.*

XIV. Ex occasione Thematis: *Et quæ parata erant intraverunt cum eo ad nuptias.* Math. 25. ostendi potest, quia merito defuncta virgo ad nuptias cœlestes evocata sit. Quia scilicet parata erat. Et 1. quidem tota mundata in balneo Pœnitentiæ; ita ut dicere de ea Sponsus posset: *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Cant. 4. 2. Quia ornata aureo vestitu Charitatis: de quo Psalm. 44. *Adstitit Regina à dextris tuis in vestitu deaurato.* 3. Quia pretiosis montibus variarum virtutum erat ornata, de quibus S. Agustinus ut in Officio illius videre est, dixit: *Dexteram meam & cubitulum meum cinxit, lapidibus pretiosis. Tradidit auribus meis inestimabiles margaritas, & circumdedit me vernantibus & ruscantibus gemmis.* Claudenda proin erit Exhortatio, & commendandum, quòd Filia Parentes suos perinde, ut olim S. Agustinus

de cælis apprensus, suos alloquatur: *Ne me mortuam Parentes
loqueamur, quia unâ cum his virginibus vivo apud illum in calis,
quem in terris dilexi.*

XV. Ex occasione Thematis: *Simile est regnum calorum
decem virginibus.* Math. 25. ostendi potest, quod merito de-
functa in cælum intromissa credatur. 1. Quia *Virgo* erat, &
sæ virginittatis conservandæ singularem curam gerens, dili-
genter fugiendo otium, malas occasiones, & societates. 2.
Quia *prudens* erat, diligenter considerando, quantum satius es-
set Christum quàm alium sibi in Sponsum assumere, utpote
qui solus, teste Sponsa Cant. 5. candidus & rubicundus, ele-
ctus ex millibus est. 3. Quia *lampadem cordis paratam*, &
oleo Charitatis accensæ bene instructam habebat; unde o-
portebit ostendere, quomodo hanc Charitatem erga DEUM
& Proximum ostenderit, itaque gratulandum ei potius, quàm
ex ejus discessu tristandum sit.

XVI. Ex occasione Thematis: *Surgam, & circuibō ci-
vitatem per vicos & plateas, & quæram, quem diligit Anima
mea.* Cant. 3. explicari potest ardentissimum Virginis desi-
derium, quo Christo copulari per amorem desideravit, simul-
que causæ explicari, ob quas tantopere eum amaverit, scilicet
propter eas, quas S. Agnes indicaverat, dum dixit: *Amo Chri-
stum, in cuius thalamum introibo, cuius mater Virgo est, cuius
pater faminam nescit. Cuius mihi organa modulatis vocibus
cantant; quem cum amavero, casta sum; cum tetigero, munda
sum; cum accepero, virgo sum: ostendit mihi thesauros incom-
parabiles, quos mihi se daturum promisit.* Excitandi proin-
Auditores, & præcipuè virgines, ut & ipsæ hunc Sponsum e-
ligant, dictumque sibi ab eo putent. Quod 1. Reg. c. 1. El-
cana Uxori suæ dixit: *Nunquid tibi non ego melior sum, quàm
decem Filii* (aut Sponsi) dicant proinde cum S. Agnere: *Te
confiteor labiis, te corde, & totis viribus concupisco.*

XVII. Ex occasione Thematis: *Esther quoque inter a-
lias puellas tradita ei est, ut servaretur in numero faminarum,
qua placuit ei, & invenit gratiam in conspectu illius.* Ester. 2.
Dici potest defunctæ Virgini evenisse, quod olim sacri fasti
Estheri contigisse memorant; Nam & DEUS. 1. quæri jussit
puellas, id est, Animas speciosas, quæ loco Vasthi, id est Lu-
ciferi, seu Angelicæ rebellisve naturæ ei copularentur. 2.

Instr. VII.

I i

ut

Ut Esther non quæsit mundum muliebrem, id est, vanum & sæcularem, sed naturali, id est, à ratione, & fide sibi dictata pulchritudine seu innocentia vitæ contenta, placuit DEO præ aliis puellis sive animabus, ideóque iussit Is accelerari præparationem illius, & dedit illi socias septem puellas speciosas, id est, tres virtutes Theologicas, & quatuor Cardinales.

3. Ut Esther ducta est post mortem à suo Angelo Custode ad cubiculum supremi Regis, & adamavit eam Rex plus, quam omnes mulieres, habuitque gratiam & misericordiam coram eo super omnes mulieres. Et posuit Diadema regni in capite ejus, dixitque: *Qua est petitio tua Esther, ut detur tibi, & quæ vis fieri? & si dimidiam partem Regni mei petieris, dabitur tibi.* Itaque gaudendum cum Mardocheo ob talem Filia assumptionem negotiâque ei nostra, quæ coram DEO feliciter transacta cuperemus, commendanda.

XVIII. Ex occasione Thematis: *Heu me Filia mea decipisti me, & ipsa decepta es.* Jud. 2. Narrari in primis potest Historia de Filia Jephthæ DEO immolata, & tres ex ea doctrinæ eruendæ. 1. Quam verè dicere possit Pater defunctus: *Decipisti me, & decepta es.* Quia nec Ego, nec tu, nec alij putabant, te tam citò morituram. unde meritò Mors inspectata accidit. vid. Drex. in prod. cap. 1. §. 20. 2. Quòd sicut Jephthæ eam diligenter offerebat DEO; quia sic DEUS per voti Religionem ab eo exigere arbitrabatur, ita & Patres, quia sic DEUS exigit, libenter Filiam suam eidem in Sponsam offerre debeant, eique tantam felicitatem gratulati. 3. Quòd, sicut Filia Jephthæ, antequam DEO immoleretur, in sylvis flevit duobus mensibus, ita fortassis & Filia hæc in purgatorio defleat, & luat præteritam vitam suam, quæ adeò excitandi Auditores ut comitentur illam, & floreat cum illa, donec redeat ad Patrem suum cælestem, ibique DEO tota consecratur, & desponsetur.

XIX. Ex occasione Thematis: *Tolle Filium tuum unigenitum, quem diligis Isaac.* Gen. 22. Potest in Filii vel Filia unigenitæ morte ostendi quàm præclaram habeant Patres occasionem, Abrahamum, in immolatione Filij, imitandi, imò superandi. Itaque dictum sibi primò putent: *Tolle Filium vel Filiam tuam, quam diligis.* 2. Confurgant, & ponant in Sarcophago, velut lignorum stru-

3. Extendant manum, arripiant gladium egregiæ conformationis cum divina voluntate, dicantque cum Jobo: *Dominus dedit hunc Filium vel Filiam: Dominus abstulit. Sit Nomen Domini benedictum.* 4. Sperent se à DEO audituros: *Per memetipsum iuravi, quia fecisti hanc rem, & non peperisti Filio tuo unigenito propter me, benedicam tibi, & multiplicabo semen tuum, sicut stellas cali.*

PRO MARITO.

XX. Ex occasione Thematis: *Occupatio magna creata est omnibus Hominibus, & iugum grave super Filios Adam.* Eccl. 40. Probari potest, quàm grave jugum ferant conjugati propter morum diversitatem, alimentorum difficultatem, Liberos carentiam, vel malos mores eorumdem, famulorum inobedientiam & Infidelitatem, separationem in morte, ubi tantò gravior est dolor, quântò major præcessit amor, juxta notum illud: *Was herzt/ das schmerzt. Was liebt/ beztrübt.* 2. Inferri potest, cum ab hoc onere modò uterque Conjux liberatus sit, & Maritus insuper, ut spes est, ad æternam quietem in cælis capiendam admissus, quòd non modò tristari non debeat, Uxor ob Mariti obitum, sed gaudere cum Melania Romana Matrona, quod nunc expeditius sibi & Deo vivere, & servire queat.

XXI. Ex occasione Thematis: *Quis, putas, est fidelis servus & prudens, quem constituit Dominus super familiam, ut det illis cibum in tempore suo?* Math. 24. ostendi potest quàm perfectè defunctus officium boni Patrisfamilias gesserit. Et 1. quidem, quàm fidelis fuerit respectu DEI in mandatis ejus exactè observandis, & perfecta conformatione voluntatis suæ cum divina in omnibus casibus, præcipuè mortis tempore. 2. Quàm prudens fuerit respectu sui, quatenus scilicet ita aliorum curam gessit, ut suam salutem propriam omnibus præferret: ita temporalia administravit, ut omnia ad spirituale & æternum lucrum per bonam intentionem dirigeret. 3. Quàm fuerit liberalis & sedulus in Familia regenda, providendo non modò corporalem cibum refectiois, sed etiam spirituales solidæ Instructionis & paternæ correctionis in tempore suo: unde non dubitandum esse, quin DEUS nunc juxta promissionem suam super omnia bona eum constitue-

rit, atque adeò omnes ei gratulari & congaudere debeant.

XXII. Ex occasione Thematicis: *Pater noster, qui es in cælis*. Math. 6. ostendendum, quòd Liberi & Amici nunc post mortem dicere possint, quòd B. Aloysius post mortem sui Patris dixisse fertur: Nunc verè dicere potero. Pater noster, qui es in cælis: Itaque probari poterit, quòd Patris officium de cælis perfectius erga eos sit obiturus, quàm in terris fecerit. 1. Quia magis ibi eos diligit, cum non DEI Charitas duntaxat, sed proximi etiam, & Propinquorum innumeris partibus sit aucta. 2. Quia clariùs cognoscit eorum miseria, & necessitatem, magisque æstimare novit, maxime salutis incertitudinem, & æternæ mortis incurrendæ periculum. 3. Quia potentior est ad succurrendum, cum preces ipsius & ardentes sint ob affectum; & DEO gratiores propter perfectionem: Quare gaudendum potius de Patris & Amici obitu, quàm dolendum, eique cura sui & suarum rerum toto pectore committenda.

PRO UXORE.

XXIII. Ex occasione Thematicis. *Ecce Mater tua*. Jo. 19. Narrari potest ex Speculo Exemplorum pulchra illa Historia de Matre, quæ, cum filios suos alere se posse diffideret, ambos in templum duxit, suumque in illos maternum jus Virgini Matri transcripsit, & mox mirabiliter illis prospectum vidit, uti in cit. Spec. dist. 9. ex. 116. narratur. unde dici potest, quòd Mater defuncta idem respectu Liberorum suorum faciat, atque adeò hi non immoderatè tristari, sed potius de meliori Matre gratulari sibi debeant, & ad eam deinceps confugere.

XXIV. Ex occasione Thematicis. *Pater meus & Mater mea dereliquerunt me, Dominus autem assumpsit me*. Psal. 26. Dicitur potest, quòd Mater defuncta nunc imitari videatur Serpenthionem (einen Strauss) Qui, cum ova sua parit, foveam in arena facit, eaque sabulo operit, solique excoquenda relinquit. Quod, ubi est factum, Pullusque perfectus proditum demum Mater denuo ipsum cum gaudio cognoscit, & nutrit. Simili ergo modo Mater Liberos suos DEO committit, illaque ad eos verba S. Pauli cap. 5. usurpat: *Humilitati sub potenti manu DEI, ut vos exaltet in tempore visitationis*.

libertudinem vestram proiicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis. Excitandi proinde Liberi ad fiduciam erga hanc suam Matrem concipiendam; reliqui verò Auditores ad Exemplum hujus Matris imitandum.

P R O V I D U A.

XXV. Ex occasione Themat. *Viduas honora: qua verè Vidua sunt.* 1. Tim. 5. ostendi potest, quàm verè Vidua fuerit, quæ defuncta est imitando Turturē, quæ plerumque pro Exemplo Viduis proponitur. Et primò quidem, quòd post obitum Mariti non ampliùs nupserit, ut DEO faciliùs servire possit. 2. Quòd, ut turtur perpetuò gemuerit, id est, orationi & cælestibus suspiriis vacaverit. 3. Ut turtur nulli ampliùs viridi ramo infederit, id est, omnes vanitates mundanas repudiaverit, solas cælestes delicias consecrata. Quæ omnia fusiùs proponi & Exemplis illustrari possunt. vid. Pist. conc. fun. 16.

XXVI. Ex occasione Themat. *Luxitque eam omnis populus diebus septem.* Judith. 16. Dici potest, quòd meritò etiam Auditores lugendi causam habeant, eò quòd alteram Judith in Vidua defuncta amiserint; Nam primò & ipsa virtuti castitatem junxerat, dum, ex quo vir ejus defunctus est alium virum non cognoverat. 2. Quia & ipsa cum suis Puellis diligenter clausa morabatur, & jejunio ac orationi indefinenter vacabat. 3. Quia timebat Dominum valde, nec erat, qui loqueretur de ea verbum malum. 4. Quia Holofernem longè potentiorē, scilicet, varios sollicitatores ad libidinem vel Matrimonium generosè superavit. Ob quam causam meritò ei suo modo acclamari poterat: *Tu gloria Israel. Tu latitia Israël. Tu honorificentia Populi nostri.*

P R O S E N E.

XXVII. Ex occasione Themat. *Corona dignitatis senectutem, qua in viis iustitiarum reperietur.* Prov. 16. Dici potest meritò coronam dignitatis vocari senectutem in via Justitiæ consumptam, quia triplici ex titulo eam meretur. 1. *Propter senectutem naturalem*, de qua dixit Ecclesiasticus c. 8. *Ne spernas Hominem in senectute sua; etenim ex nobis senescunt.* 2. *Propter senectutem moralem*, de qua dixit Salomon. Sap. 4. *Senectutem*

senectus venerabilis est non diuturna, nec annorum numero computata; Ceterum sunt sensus hominis, & etas senectus, vita immaculata. Consummatus in brevi explevit tempora multa. 3. Propter senectutem aeternam, de qua Apoc. 5. Et vidi, & ecce in medio throni, & quatuor animalium, & in medio Seniorum, id est, Sanctorum, Agnum stantem. Excitentur proin Auditores ad honorem ultimum exhibendum, qui est sepultura Christiana, id est, cum auxilio spirituali conjuncta.

XXVIII. Ex occasione Thematis: *Timor Domini opponet dies, & anni iustorum abbreviabuntur.* Prov. 10. ostendi potest, quod, et si Senectus per se sit venerabilis, multo tamen per se sit honorabilior, si ex tam bona & honorata radice, scilicet timore Domini proveniat, esse autem timorem Domini causam longae vitae, colligitur ex triplici causa. 1. Quia DEUS est, qui habet vitae & mortis potestatem, & dedit ad portas mortis, & reducit: uti Sap. 16. dicitur. 2. Quia, ut ibidem dicitur, Homo per malitiam suam occidit animam. Et ut S. David Pl. 54. ait, *Viri sanguinum, & dolosi non dimidiabunt dies suos; Atqui timor Domini expellit peccatum, reus Eccl. cap. 1.* Hinc Moyses Deut. 30. sic allocutus est Israelitas: *Testes invoco hodie caelum & terram, quod proposuerim vobis vitam & mortem, benedictionem & maledictionem. Elige ergo vitam, ut & tu vivas, & semen tuum: Et diligas Dominum DEVM tuum, & obedias voci eius, & illi adhaereas.* Hic enim est vita tua, & longitudo dierum tuorum, ut habites in terra, pro qua iuravit Dominus Patribus suis. 3. Quia timens Dominum non occurrent mala, sed in tentatione illum DEUS conservabit, & liberabit a malis. ut Ecclesiasticus c. 33. ait: Hinc Salomon Prov. 3. hoc hortatur. *Time Dominum, & recede a malo; Sanitas quippe erit umbilico tuo, & irrigatio ossibus tuis.* Gratulandum proin Defuncto ob tam honestum senectutis Titulum. Atque ad eundem titulum Auditores excitandi.

XXIX. Ex occasione Thematis. *Et (Abraham) mortuus est in senectute bona, proventaque aetate, & plenus dierum congregatus est ad populum suum.* Gen. 25. Dicit potest hoc fuisse pulcherrimum Abrahami Elogium, omnibusque notandum; videri autem non immerito etiam attribui ipsi defuncto. 1. Quia & ipse mortuus est in senectute bona, id est, honorata: nam, ut supra ex Prov. dictum; *Corona dignitatis senectutis*

qua in viis Iustitia reperitur, & ut idem Sap. 4. ait, *Senectus
et aetas venerabilis vita immaculata.* 2. Quia & in proce-
ssu aetate mortuus est, id est, procul vecta, dum non tantum in
aetate, sed etiam sapientia, gratia, & meritis quotidie cresce-
re studuit. 3. Quia plenus dierum, id est, meritorum tam
apud DEUM, quam apud Homines discessit; ita ut merito illi
applicetur, quod S. David Ps. 72. dixit: *Et dies pleni inveni-
entur in eis;* non vero menses vacui, de quibus Job, cap. 7.
locutus est. Itaque excitandus Auditor, ad plenam etiam
laudem defuncto tribuendam, & imitationem procurandam.

P R O A N U.

XXX. Ex occasione Thematis. *Vixit autem Sara 127.
annis, & mortua est.* Gen. 23. Dicitur potest videri hodie alte-
ram Saram mortuam. 1. Quia & ipsa defuncta erat Sara,
id est, *Dominica* suarum cupiditatum, & *odorans* seu *boni odoris*
per bonum Exemplum dati. 2. Quia ut Sara implebat il-
lud S. Petri. 1. cap. 3. *Quorum non sit extrinsecus capillatura,
aut circumdatio auri, aut indumenti vestimentorum cultus, sed
qui absconditus est cordis Homo in incorruptibilitate quieti &
modesti Spiritus, qui est in conspectu DEI locuples, sic enim & san-
ctae mulieres sperantes in DEO amabant se.* 3. Quia sicut Sa-
ra obediebat Abraham Dominum eum vocans, ibid. ita & ipsa
suum Maritum honorabat, eique in omnibus obediebat.
Hinc & Apost. Coloss. 3. *Mulieres subditae estote viris, sicut
oportet in Domino, imò sicut Domino, & sicut Ecclesia est
Christo subiecta.* Eph. 5. 4. Quia ut Sara erat maxime pa-
tiens in sterilitate, & in improperiis Ancillae portandis, &
in imperata immolatione filii unigeniti, ita & haec Anus in
adversitatibus Viri, asperitate morbi, morte &c. Itaque sicut
Abraham luxit Saram; ita etiam merito sui hanc Anum, sed
ita, ut observetur illud Eccl. 22. *Modicum plora super mortu-
um, quoniam requievit.*

FONS X.

Ex variis Statibus.

Hic Fons merito inter copiosissimos cenferi potest, ut qui
plurimos alios, eosque uberrimos fontes in se compre-
hendit,